

Več Ljubljančanov – več problemov

Uprava za notranje zadeve Skupščine mesta Ljubljana je imela leta 1966 70 zaposlenih, leta 1970 90, lani pa 105. S temi podatki, ki jih bomo dopolnili z nekaterimi drugimi, bi radi pokazali, v kolikšni meri se je povečal obseg delovanja UNZ. Tako je imela leta 1966 Ljubljana na ožjem območju mesta 189.500 prebivalcev, leta 1970 260.498, lani pa že 283.920. Pred desetimi leti je sedemdeset delavcev UNZ sprejelo 220.000 strank in za njih opravilo 550.000 upravnih opravil in upravnih postopkov, 1970 so delavci sprejeli 466.297 strank in zanje opravili 881.599 prej omenjenih opravil, lani pa so sprejeli že 531.275 strank in opravili kar 1.205.000 upravnih opravil in upravnih postopkov.

Jasno je torej, da se je v UNZ v desetih letih povečal obseg dela za 119 odstotkov, prihod strank za 14 odstotkov, medtem, ko se je število zaposlenih povečalo (skupaj z delavci službe za avtomatsko obdelavo podatkov) le za 50 odstotkov. Kljub takšnemu, rekli bi izrednemu povečanju števila strank in števila storitev pa je bila večina, oziroma 60 odstotkov zadev opravljenih takoj.

Da bi občanom nudili možnost ureditve čim več zadev na enem mestu, je UNZ organizirala blagajniško službo za sprejem vplačil cestne takse, obveznega zavarovanja motornih vozil, pristojbin pri polaganju izpitov za voznike motornih vozil, prispevkov pri sklepanju zakonskih zvez, prodajo upravnih taks in tiskovin. Denarni promet UNZ je bil lani 90.742.671 din, kar je za 22 odstotkov več kot leto poprej. Od tega znaša cestnina za osebne avtomobile v zasebni lasti 32.463.655 din. Po občinah: Bežigrad 5.973.851, Center 4.619.080, Moste 5.512.530, Šiška 8.732.205 in Vič 7.625.989 din.

UNZ je lani 100 občanom odklonila prijavo naselitve v barakarskih naseljih, predvsem pa tistim občanom, ki niso imeli izkaza o zaposlitvi. Pri občasni kontroli pa je UNZ ugotovila, da so se nekateri občani kljub temu naselili v barakarska naselja, tako da je število neevidentiranih občanov v Ljubljani naraslo.

Več vozil ...

Veliko dela so imeli tudi na oddelku za promet UNZ, saj so lani registrirali 4.369 vozil in jih je v Ljubljani danes tako skupaj 79.031. V Centru je 10.439 osebnih in 3.165 ostalih vozil. Pred enajstimi leti je imela Ljubljana 26.000, leta 1970

pa 58.183 motornih vozil, kar potrjuje nekatere optimistične napovedi, da bomo že v tem srednjeročnem obdobju razvoja presegli »magično mejo« 100.000 motornih vozil.

Vendar pa podatki govorijo drugače, število registracij novih motornih vozil namreč kaže, da se v zadnjih letih zmanjšuje. Leta 1970 je bilo namreč 12.646 na novo registriranih motornih vozil, leta 1971 14.407, leta 1972 9.800, leta 1973 11.418, leta 1974 11.462 in lani 10.735 na novo registriranih motornih vozil. Na oddelku za promet pravijo, da so v preteklih letih občani registrirali veliko število uvoženih vozil, zadnja leta pa registrirajo predvsem vozila domače proizvodnje.

Manj voznških izpitov

Zanimivi so tudi podatki o številu voznških dovoljenj v mestu. Po uradnih podatkih ima 95.078 Ljubljančanov voznška dovoljenja ali 6.104 več kot leta 1974. Vozniška dovoljenja ima 72.580 moških in 22.498 žensk. Največ voznikov ima voznško dovoljenje za motorno vozilo B kategorije (osebni avtomobili), in sicer kar 76.109. Lani je bilo v Ljubljani opravljenih 29.232 voznških izpitov ali 6.201 več kot leto poprej. Poleg občanov ljubljanskih občin opravljajo voznški izpit pri izpitni komisiji UNZ še občani občine Grosuplje, Vrhnika in Logatec.

Lani je izpit uspešno opravilo 6.519 kandidatov ali le 22,3 odstotka. Rezultati voznških izpitov so slabi tako pri teoretičnem delu kot pri vožnji. Dokaz za to je, da 57,5 odstotka kandidatov ni opravilo teoretičnega izpita, 42,5 odstotka pa praktičnega dela. Kandidatom delajo težave pri izpiti predvsem novi prometni predpisi, povečana gostota prometa v mestu in velik pritisk na avto

sole, kar povzroča, da so tečaji slabše pripravljani. Lani je UNZ odvzela 4.437 voznikom voznška dovoljenja, ker so bili kaznovani od sodnikov za prekrške ali od sodišč. Večina jih je vozila pod vplivom alkohola.

Dvakrat več potnih listov

Tudi oddelku za potne liste in tujce pri UNZ je imel polne roke dela, saj se je število novih izdanih potnih listov lani v primerjavi z letom 1974 povečalo 100-odstotno. Leta 1974 so izdali 8.154 novih potnih listov, lani pa 16.774, več so izdali skupinskih potnih listov (1974 – 477, lani 527), leta 1974 so podaljšali veljavnost 54.333 potnih listov, lani le 40.503, lani so izdali tudi manj vizumov našim državljanom (1974 – 2.596, lani 2.141), izdali pa so tudi manj odločb o odvzemu potnih listov – 1.078 (leto poprej 1.135).

Na oddelku za matične zadeve so imeli približno toliko dela kot leta 1974. V rojstno matično knjigo so vpisali 7.729 novih Ljubljančanov (leta 74 – 7.390), v poročno matično knjigo so vpisali 3.820 ljudi (74 – 3.783), v mrliško knjigo so vpisali 2.927 ljudi (74 – 2.954), v državljansko knjigo so vpisali 1.923 ljudi (74 – 3.618), lani se je razvezalo 462 parov (74 – 537). 992 Ljubljančanom pa so ugotovili državljanski status (74 – 783).

Oddelku za požarno varnost UNZ tarna predvsem zaradi problema preskrbe z zadostnimi količinami vode ob požarih. Za povečanje zmogljivosti vode ob požarih je Gasilska brigada Ljubljana že določila lokacije za drče ob Ljubljani in Grubarjevem kanalu, kjer bo mogoče postaviti gasilske črpalke. Ob požarih se pojavlja vprašanje dostopov do objektov. V Centru je to vprašanje še posebej pereče, ker so ulice zatrpane s parkiranimi avtomobili, ob prometnih konicah pa je kolona avtomobilov tolikšna, da je prehod za intervencijska vozila zelo otežkočen.

Lani je bilo 295 požarov, požarna škoda pa je znašala 106.798.450,00 dinarjev ali 20 odstotkov več kot 1974.

S. D.

Tudi kritika pomaga

Danes bomo spregovorili o nekem pojavu, ki navdaja uredništvo in sodelavce Dogovorov, pa verjetno tudi uredništva drugih občinskih glasil, z nemajhnim obžalovanjem. Kadar občinski časopis izide in ga raznašalci potaknejo po pisemskih omaricah v vežah in pod stopnišči, se zelo pogosto dogaja, da nekateri naslovniki z neprikritim omalovaževanjem pomečejo številne izvode stran, ne da bi svoje glasilo vsaj prelistali, kaj šele, da bi to in ono v časopisu prebrali. Takšne nestrpne kretanje pač pomenijo, da nekateri občani niso zadovoljni z vsebino Dogovorov. Če časopisa sploh ne odprejo, je to znak, da sploh ne verjamejo, da bi bilo v njem kaj branja vrednega, pa tudi, da bi se utegnil časnik počasi vendarle kaj izboljšati. Ali pa je to morda znamenje, da se počutijo že kar preveč zasute z vsakovrstnim informativnim čitvom?! Morda jih odvrača tudi nekakšno psihološko razpoloženje, ki je pogojeno z mislijo: »Tisto, kar dobivamo zastoj, ne more biti kaj prida.« Naposled pa je nemara njihovo ravnanje zgolj barometer njihovega nerazvitega občutka pripadnosti tako krajevni kot občinski skupnosti.

Naj bo že vzrok to ali ono, kot rečeno, opisano ravnanje boli sodelavce časopisa. Čutijo, da je njihovo delo tako razvrednoteno. Toda to je še najmanjše zlo. Precej resnejša postane zadeva ob preudarku, da so »Dogovori« glasilo občinske konference SZDL, torej glasilo enotne fronte socialističnih in samoupravnih sil v občini Ljubljana-Center, in da bi torej že kot tako zaslužilo spoštljivejšo obravnavo. Nihče ne pričakuje, da bodo vsi občani svoj list pikolovsko pozorno prebrali, saj se dobro zavedamo, kaj vse bi morali v časopisu izboljšati in da še zdaleč nismo na ustrezni višini, toda kanček dobre volje in blagohotnosti bi vendar od vsakogar smeli pričakovati. Navsezadnje je tudi na dlani, da bodo Dogovori dosegli izdatnejši napredek šele takrat, ko jim bo uspelo doseči kar najširše sodelovanje vseh zavestnih ljudskih sil v občini, delovnih organizacijah ter krajevnih in interesnih skupnostih. To nujno sodelovanje pa se začneja — naravno — s tem, da se občan vsaj kolikor toliko seznani z vsebino časopisa. Ko bo to storil, bo lahko zavihtel leskovko kritike, povedal bo, kaj v listu manjka in česa je preveč, končno pa bo lahko tudi sam kaj vrednega napisal in vsebinski polnosti lista pridodal. Šele potem, ko bomo pričeli takšni večji zavestnosti, se bodo nemajhna sredstva, ki jih SZDL vlaga v časopis, bolje obrabala in obrestovala.

Zvone Kržišnik

POGOSTO SE SREČAMO

Polno naročje sreče...

»No, dojenčki moji, ste kaj pridni? Vidite, kar pridni so, nič ne jokajo,« je rekla skozi smeh, ko sva se nekega dopoldneva, ko sva sedli v prvo vrsto male predavalnice in je imela malo prostega časa. Ne vem ali je takrat, sredi tistega poznega dopoldneva prej zaključila s predavanji, ali je imela mogoče službo popoldne; zmenili sva se skratka po telefonu, da bi malo pokramljali. Julka Kuzmova je namreč ena tistih naših znank, ki jih pogosto srečamo. Je medicinska sestra babica. Včasih jo srečam v trgovini ali v avtobusu, ko vsa obložena, kot menda vse gospodinje, hiti domov ali v službo. Toda v spominu mi je najbolj vtisnjeno prvo srečanje z njo — v mali predavalnici ljubljanske porodnišnice, kjer ima prostoro »materinska šola« in je enkrat mesečno tudi šola za »bodoče očete«. Skupaj s sodelavkami tu Julka Kuzmova, medicinska sestra — babica, pripravlja bodoče mamiče na srečni dogodek.

»Ja, saj je kar v redu, tu, v

kleti leonišča,« pripoveduje, »toda prostor je majhen, nujno bi potrebovali telovadnico.« Dojenčki, mali, rožnati novorojenčki iz plastike in gume, nekateri so poviti lepo in skrbno, drugim pa je videti, da roke, ki so jih oblačile, še niso vaje povijanja — so pa kar lepo vsi poravnani in pridni in sogovornica jih kot vsak dan, kdo ve kolikokrat spet poboža z očmi in pogladi, kot bi bili živi.

Naša sogovornica je prej vrsto let delala v porodni sobi stare porodnišnice: »Tudi zdaj grem vsak dan malo pogledat tja. Moram biti na tekočem,« pravi, »razen tega pa pogosto kakšna bodoča mamica tu na tečaju materinske šole rada vidi, če »takrat« pridem naokoli. Zdi se ji, da bi se počutila bolj gotovo, ko bi videla zraven sebe znan obraz.«

Zato torej s takšno mehkobo boža te drobne, »čisto zares« pripravljene dojenčke, ki se jih na tečajih bodoče mamiče med drugim naučijo hra-

Julka Kuzma (foto: Bošnjak)

nit, kopati, previjati in toliko tega ...»

Toliko vprašanj imam pripravljenih, listam po zajetnem šopu programa materinske šole in hlastno beležim njeno dragoceno pripoved. O začetkih materinske šole, ki jo je uvajala primarij dr. Lea Trampuževa, o njenih letih službe v porodni sobi. »To je nekaj čí-

sto drugačnega, to so doživetja, veseli, kdaj pa kdaj tudi žalostni trenutki, ki jih preprosto ni mogoče izraziti z besedami. In, glejte, sploh nisem bila v mladih letih recimo kakšen babiški talent in tudi take tradicije ni najti v sorodstvu,« pripoveduje.

Julka Kuzmova je namreč doma iz Prekmurja. Najprej pravi, da iz Beltincev, če že hočete natančneje, pa pristavi pozneje, iz Gančanov. Bila je številna družina in ona, precej pri vrhu tistih živih stopničk, se je morala kaj kmalu ozreti za kruhom.

Nekega lepega jutra, sredi noči takorekoč, si je 18-letno dekle nadelo svojo najboljšo obleko, zloščilo svoje edine spodnjice in tisto malo svojega imetja skrbno poravnalo v mali, iz šibja pleteni kovček ter se iz svoje rodne beltinske železniške postaje podalo na dolgo pot tja v Ljubljano. Med dolgim potovanjem je premišljevala, malo neučakano, malo s strahom, kako jo bo sprejelo veliko »tuje« mesto. Toda bo že kako, je dekle končno sklenilo premišljevanje, ko je stopilo na ljubljanski železniški peron. Delati sem vajena, mlada in zdrava sem tudi, huje, kot je, mi menda ne

more biti. Razen tega pa, tu je bila že njena starejša sestra ...

Potem se je vmes vrnila za kratek čas domov k bolnim staršem, a si je hkrati z veliko odreknanja in ogromno volje začrtala svojo pot in po njej trdno zakorakala. Poleg službe, od prve »pri eni dobri družini« pa sredi orjaških loncev in gore krožnikov v veliki kuhinji, je kmalu končala babiško šolo. Tudi danes so njene police v stanovanju prepolne tovrstne strokovne literature. Zraven pa je album s fotografijami »njenih« številnih dojenčkov, čisto majčkenih, ki so jih presrečni starši slikali takoj, ko so privlekali na ta svet, pa one, kjer malčki merijo prve korake.

Z Julko Kuzmovo sva se sicer nekaj pogovarjali tudi o Abrahamu, ki jo menda namestila kmalu obiskati. A je s prešernim smehom zamahnila z roko. Ah, kaj bi to, o tem ni vredno izgubljati besed. In tega ni rekla zato, ker bi se, nečimrno, bala sivih las in staranja. Takšna je, polna življenja, vsa mladostna in srečna. Srečna tudi zato, ker jo zna sprejemati, tudi tisto čisto vsakdanjo, drobno, majhno srečo in srečna je, ker jo zna deliti z drugimi.

D. B.